

«Спорт Галичини: історичний календар».

9 Березня

9 березня 1889 р. народився **Тарас Франко** – український письменник, філолог, літературний критик, перекладач, педагог, журналіст, редактор, активний громадський та **спортивний діяч – історик, методист, теоретик і практик спорту**, зокрема автор низки книг та десятків пресових публікацій на фізкультурну тематику, **спортсмен і спортивний функціонер**. Син Івана Франка, брат Андрія та Петра Франків, й Анни Франко-Ключко.

Народився у Львові. Закінчивши з відзнакою Львівську академічну гімназію, вивчав філологію на філософському факультеті Львівського та (протягом року) у Віденському університетах. Ще за часів свого студентства перекладав давньоримських та давньогрецьких письменників, писав оригінальні вірші, що були видані окремою збіркою «Старе і нове вино».

Вже з юнацьких років слідував не лише за духовним, а й за фізичним розвитком, зокрема ще на початку ХХ століття (разом із братами) став одним з молодших «соколят» – отримав **членство у львівському гімнастично-спортивному товаристві «Сокіл»**. Пройшовши **школу** (у прямому і переносному значенні) **Івана Боберського** (курси з підготовки спортивних інструкторів), Т. Франко згодом сам ділився досвідом з майбутніми інструкторами, окрім того викладав руханку у львівській гімназії (міжвоєнний час).

Під час I світової війни був мобілізований, побував на різних ділянках фронту, тричі переносив тиф, згодом у складі австрійських частин дійшов до Одеси, де потрапив у російський полон. Спочатку в Одесі, потім у Харкові (до 1922 р.) займався викладацькою (напрямок - філологія) діяльністю. Тоді ж підготував підручник «Нариси історії римської літератури» (1921).

Повернувшись до Галичини (Львова) 1923 р., продовжив кар'єру гімназійного вчителя (в різний час викладав у низці галицьких міст, найбільше у Львові і Станіславові (нині – Івано-Франківськ), а також працю на різних ділянках «спортивного фронту»: **очолював львівське спортивне товариство «Україна»** (1923 р.), **долучався до різноманітних «фізкультурно-просвітніх» акцій «Сокола-Батька»** у регіоні (виступав

з лекціями та ін.), і не забував про власний тілесний вишкіл, зокрема чимало часу проводив у гімнастичній залі, на футбольному і тенісному майданчиках.

На міжвоєнний період припадає активна **діяльність Т. Франка як журналіста, науковця та методиста за напрямом «фізична культура і спорт»**: друкувався у низці галицьких періодичних (щоденних, спортивних, сокільських тощо) видань, серед яких «Новий Час», «Діло», «Життя і Знання», «Сокільські Вісти», «Спортові Вісти». Однією зі «спортивних» вершин Т. Франка-науковця можна вважати його дослідження **«Історія і теорія руханки»**, видане 1923 р. у Коломиї.

Після Другої світової війни викладав класичну філологію у Львівському університеті, згодом (1950 р.) переїхав до Києва, де працював науковим співробітником (до 1963 р.) в Інституті літератури АН УРСР. 1953 р. захистив дисертацію «Іван Франко і Борислав». Педагогічну «ниву» не полишив і в українській столиці – у 1950-х рр. викладав у Київському університеті на філологічному факультеті.

Поза межами суто спортивних творчих інтересів - Тарас Франко – автор оригінальних поем, віршів та перекладів, гумористичної й історичної прози, праць з історії літератури, а також книги статей і спогадів «Про батька» (1956). З чималої інтелектуальної спадщини сина Каменяря згадаймо про такі книги і праці:

Історія і теорія руханки – Коломия; Львів, 1923. – 200 с.;

Розвій руханки серед українців. – 1925. – 16 с.;

Великий Каменярь. – Львів: Каменярь, 1966. – 79 с.

У мандрівці століть: Веселі, сумні та повчальні епізоди з людської історії. – К.: Молодь, 1969. – 71 с.

Тарас Іванович Франко помер 13 листопада 1971 р. у Києві.